

การพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นปฐมวัย
โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม
อมรรัตน์ สารบุญ¹

The Development of Pre-School Students' Social Behavior by
Using the Creative Art Activities Through a Group Method

Amonrat Sarabun¹

Received 22/6/2020

Revised 14/8/2020

Accepted 21/8/2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม 2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม 3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมการทำงานกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนพญาภักดิ์) จำนวน 29 คน ดำเนินการทดลอง 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม จำนวน 18 แผน แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม แบบสังเกตพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มและแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดลองส่งผลให้พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่มสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีพฤติกรรมทางกระบวนการกลุ่ม หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่มสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่มสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะเน้นกระบวนการกลุ่ม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: กระบวนการกลุ่ม ศิลปะสร้างสรรค์ พฤติกรรมทางสังคม

¹ โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนพญาภักดิ์) สำนักการศึกษาเทศบาลเมืองนราธิวาส
Thetsaban 1 (Phupha Phakdi Road) School, Narathiwat Town Municipality
E-mail: sarabanamonrat@gmail.com

Abstract

The purposes of this study were: 1. to compare the social behavior of the pre-school students before doing the creative art activities through a group method with that after doing the creating art activities through a group method; 2. to compare the group process behavior of the pre-school students before doing the creative art activities through a group method with that after doing the creative art activities through a group method; and 3. To explore the satisfaction of the pre-students' guardians before and after doing the creative art activities through a group method. The target group was a group of 29 pre-school students studying at the Anuban 2 of Thetsaban 1 (Phupha Phakdi Road) School, Narathiwat Town Municipality. The experiment was conducted for 6 weeks. The instruments used in this study included 18 lesson plans of the creative art activities through a group method, a learning experience program, a social behavior observation form, a group process observation form, and a guardian satisfaction survey form. The data were analyzed by using percentage (%), mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D.) The findings indicated that the social behavior of the students after using the creative art activities through a group method was significantly higher at the 0.05. The group process behavior of the students after using the creative art activities through a group method was significantly higher at the 0.05. The satisfaction to the creative art activities through a group method of the students' guardians after doing the activities was at high level.

Keywords : group method, creative art, social behavior

บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง เป็นความหวังของครอบครัว เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและความเป็นมาของมนุษยชาติ รวมถึงเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ อนาคตของชาติจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของเด็ก เด็กที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจริยธรรมจะเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เราจึงควรจัดการศึกษาที่ดีตั้งแต่ปฐมวัย โดยการฝึกให้เด็กเกิดความไว้วางใจในผู้อื่น เมื่ออยู่ร่วมกันทำงานและเล่นร่วมกับผู้อื่นจะได้มีความรับผิดชอบ ทำงานต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่นได้ ให้เด็กเข้าใจข้อตกลงและเกณฑ์ต่าง ๆ ฝึกให้รู้จักอดทนรอคอยให้ถึงโอกาสของตน หัดให้เด็กรับฟังผู้อื่น ชมเชยผู้อื่น (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542, หน้า 85) ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมเป็นการแสดงออกทางสังคมในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้พฤติกรรมแสดงออกจะบ่งบอกให้เห็นถึงเจตคติและค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลนั้น ๆ ผู้ที่มีการพัฒนาทางสังคมดีจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเช่นเดียวกับตนเอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547, หน้า 127 อ้างถึงใน พรเพ็ญ บัวทอง, 2555, หน้า 1) ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมด้านบวกจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี เมื่อเด็กได้กระทำไปแล้วส่งผลต่อการสร้างความพึงพอใจและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและเป็นพื้นฐานของการสร้างคุณค่าในตนเอง การที่เด็กมีความสัมพันธ์อันดีจะช่วยให้เด็กเป็นที่รักของเพื่อนๆ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่นสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพิ่มขึ้น ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมอาจเป็นลักษณะของการแสดงออกต่อผู้อื่นด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อันจะนำมาซึ่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

รู้จักการแบ่งปันและการให้ตลอดจนการเสียสละ เหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นตามลำดับการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่แสดงออกต่อผู้อื่น

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรม 1 ใน 6 กิจกรรมที่เด็กปฐมวัยจะต้องปฏิบัติในแต่ละวัน ที่สามารถส่งเสริมให้เด็กเกิดกระบวนการคิด ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งนอกจากจะให้เด็กฝึกการใช้ความคิด และการใช้สายตาและมือให้ประสานสัมพันธ์กันแล้ว กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ยังช่วยถ่ายทอดความรู้และความรู้สึกรู้อย่างดีออกมาในรูปของงานศิลปะ เช่น การวาดภาพ การปั้น การฉีก - ปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์หรือวิธีการอื่นที่เด็กคิดสร้างสรรค์ผลงาน (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547, หน้า 7) การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้หลายด้าน เพราะธรรมชาติของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดและจินตนาการอย่างอิสระ เปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้ริเริ่ม การยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดกระบวนการกลุ่ม ส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม (พรเพ็ญ บัวทอง, 2555, หน้า 3) มนทา ธงอินเนตร (อ้างถึงใน อินวา พรหมสุข และสันติ คุณประเสริฐ, 2552, หน้า 145) กล่าวว่า วิธีการสอน ด้วยกระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กลุ่มย่อย โดยการลงมือปฏิบัติและช่วยกันค้นคว้าสิ่งที่ต้องการเรียนด้วยตนเอง กระบวนการกลุ่มช่วยให้การปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นกลุ่มราบรื่นได้ผลดี เพราะช่วยให้เด็กได้สร้างความสัมพันธ์ในกลุ่ม ช่วยส่งเสริมและแก้ปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์ เพราะทักษะที่ใช้ในกระบวนการกลุ่มสามารถพัฒนามนุษยสัมพันธ์และการรับรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ช่วยฝึกทักษะในการช่วยเหลือผู้อื่น อีกทั้งยังช่วยฝึกทักษะในการวิจารณ์ วิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมต่าง ๆ และช่วยฝึกทักษะในการพัฒนาตนเอง

ผู้รายงานในฐานะผู้สอนระดับปฐมวัย สังเกตว่าจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย มักประสบปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านการเล่นและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จึงได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยให้เด็กมีโอกาสได้พัฒนาพฤติกรรมทางสังคมและการทำงานกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมทางสังคม และการทำงานกระบวนการกลุ่มที่ดีขึ้น ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมทางสังคมและการทำงานกระบวนการกลุ่ม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม

วิธีการวิจัย

1. สุ่มแบบบังเอิญพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนภูผาภักดี) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองนราธิวาส อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส จำนวน 29 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ก่อนการจัดประสบการณ์ จำนวน 5 วัน โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มจำนวน 2 ฉบับ เวลา 09.30 – 10.20 น.

2. ผู้ปกครองประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม
3. ดำเนินการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมละ 50 นาที โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในช่วงเวลา 09.30 – 10.20 น. โดยสัปดาห์ที่ 1, 3, 5 ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมด้านการรู้จัก การรอคอยและการเล่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม ด้านการเป็นผู้นำ ผู้ตามและการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นรายด้านอย่างต่อเนื่อง 6 สัปดาห์ เพื่อให้ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมทางสังคมที่คงทนถาวรต่อไป และมีการส่งเสริมพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มเป็นประจำทุกวัน
4. สังเกตและบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมและแบบสังเกตพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 2 ฉบับ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้ 2.51 – 3.00 อยู่ในระดับดีมาก 2.00 – 2.50 อยู่ในระดับดี และ 1.00 – 1.99 อยู่ในระดับพอใช้
5. ผู้ปกครองประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม
6. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependence และใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 17

ผลการวิจัย

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม

รายการประเมิน	การประเมิน	ผลการประเมิน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.การรู้จักการรอคอย	ก่อนจัดกิจกรรม	1.79	0.22	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.13	0.37	ดี
2.การเล่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น	ก่อนจัดกิจกรรม	1.72	0.32	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.16	0.41	ดี
3.การเป็นผู้นำ ผู้ตาม	ก่อนจัดกิจกรรม	1.68	0.27	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.15	0.40	ดี
4.การปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม	ก่อนจัดกิจกรรม	1.82	0.17	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.17	0.35	ดี

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ตามตารางพบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม นักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับพอใช้ หลังการจัดกิจกรรม นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับดี และพฤติกรรมทางสังคมรายด้านของนักเรียน พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับพอใช้ หลังได้รับการจัดกิจกรรม นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับดี

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม

รายการประเมิน	การประเมิน	ผลการประเมิน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1. การเลือกหัวหน้ากลุ่ม	ก่อนจัดกิจกรรม	1.68	0.40	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.48	0.39	ดี
2. การวางแผน กำหนดเป้าหมาย	ก่อนจัดกิจกรรม	1.89	0.43	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.51	0.37	ดีมาก
3. การแบ่งงานตามบทบาทหน้าที่	ก่อนจัดกิจกรรม	1.75	0.37	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.63	0.33	ดีมาก
4. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	ก่อนจัดกิจกรรม	1.97	0.39	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.52	0.33	ดีมาก
5. การตั้งชื่อผลงานและชื่นชมผลงาน	ก่อนจัดกิจกรรม	2.21	0.46	พอใช้
	หลังจัดกิจกรรม	2.43	0.46	ดี

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตามตารางพบว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม นักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้ หลังการจัดกิจกรรม นักเรียนมีพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับดีและดีมาก และมีพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มรายด้าน พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรม นักเรียนมีพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้ หลังได้รับการจัดกิจกรรม นักเรียนมีพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับดีและดีมาก

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมและรายด้านระหว่างก่อนจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม

พฤติกรรมทางสังคม		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	SD_D	t	Sig.
1. การรู้จักการรอคอย	ก่อนจัดกิจกรรม	1.79	0.22	2.07	1.07	10.45	.00*
	หลังจัดกิจกรรม	2.13	0.37				
2. การเล่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น	ก่อนจัดกิจกรรม	1.72	0.32	2.14	1.39	8.29	.00*
	หลังจัดกิจกรรม	2.16	0.41				
3. การเป็นผู้นำ ผู้ตาม	ก่อนจัดกิจกรรม	1.68	0.27	2.17	0.73	16.02	.00*
	หลังจัดกิจกรรม	2.15	0.40				
4. การปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม	ก่อนจัดกิจกรรม	1.82	0.17	2.48	0.69	2.22	.00*
	หลังจัดกิจกรรม	2.17	0.35				
รวมเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน	ก่อนจัดกิจกรรม	1.75	0.24	2.21	0.52	22.87	.00*
	หลังจัดกิจกรรม	2.15	0.38				

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมและรายด้าน คือ การรู้จักการรอคอย การเล่น ทำงานร่วมกับผู้อื่น การเป็นผู้นำ ผู้ตาม และการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่ม

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. พฤติกรรมทางสังคม	4.06	.139	มาก
1.1 การรอคอย	4.05	.244	มาก
1.2 เล่นรวมกันเป็นกลุ่มได้	4.06	.142	มาก
1.3 การเป็นผู้นำ ผู้ตาม	4.09	.229	มาก
1.4 การปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม	4.02	.171	มาก
2. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีขึ้น	4.03	.186	มาก
3. พฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่ม	4.02	.127	มาก
3.1 การเลือกหัวหน้ากลุ่ม	4.0	.000	มาก
3.2 การวางแผน/กำหนดเป้าหมาย	4.0	.000	มาก
3.3 การแบ่งงานตามความสามารถ	4.07	.258	มาก
3.4 ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	4.03	.186	มาก
3.5 การตั้งชื่อผลงานและชื่นชมผลงาน	4.03	.186	มาก
4. การทำงานกระบวนการกลุ่มส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีขึ้น	4.03	.186	มาก

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 29 คน มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมากทุกรายการ อาจกล่าวได้ว่า เมื่อนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม ทำให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรม ด้านกระบวนการกลุ่มไปในทางที่ดีขึ้น สร้างความพึงพอใจแก่ผู้ปกครอง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นปฐมวัย โดยใช้จัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม ทำให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมทางสังคมที่สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้น

กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่มที่คำนึงถึงความต้องการและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ เน้นให้มีการวาดภาพระบายสีหรือการผลิตสิ่งต่าง ๆ และขณะทำกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการรอย การเล่นร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงและการเป็นผู้นำ ผู้ตาม โดยพรเพ็ญ บัวทอง (2555, หน้า 45) กล่าวว่า การที่เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและสร้างพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน อันก่อให้เกิดพฤติกรรมทางสังคมในการทำกิจกรรมและนำไปสู่ความสำเร็จตามที่วางไว้อย่างราบรื่น โดยมีพฤติกรรมทางสังคมรายด้านที่สูงขึ้น ดังนี้ 1. ด้านการรอย 2. ด้านการเล่น 3. ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม 4. ด้านการเป็นผู้นำ - ผู้ตาม

2. ผลการพัฒนาพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่มนั้น ทำให้นักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม ที่คำนึงถึงการทำงานร่วมกันของเด็กอย่างมีลำดับขั้นตอน โดยวิรุณ ตั้งเจริญ (2532, หน้า 26,32-34) กล่าวถึง คุณค่าของงานศิลปะว่าจะส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะนิสัยด้านการทำงานร่วมกัน กิจกรรมศิลปะในโรงเรียนสามารถช่วยสร้างลักษณะนิสัยการทำงานร่วมกันได้อย่างดี เพราะการสร้างสร้งงานศิลปะต้องมีการพูดคุยปรึกษาหารือ แบ่งปันสิ่งต่าง ๆ ต่อกัน และต้องคิดวางแผนแบ่งงานกัน และส่งเสริมให้เด็กสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่ระดับพื้นฐาน โดยพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่มของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีพฤติกรรมที่สูงขึ้น ดังนี้ 1. การเลือกหัวหน้ากลุ่ม 2. การวางแผน/กำหนดเป้าหมาย 3. การแบ่งงานตามความสามารถ 4. การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มอบหมาย 5. การตั้งชื่อและชื่นชมผลงาน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นปฐมวัย ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมด้านกระบวนการกลุ่ม โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่ม ปรากฏว่า ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากสรุปได้ว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมการทำงานกระบวนการกลุ่ม โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่มส่งเสริมให้เด็กรู้จักการรอย การเล่น ทำงานร่วมกับกลุ่ม การปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม การเป็นผู้นำ ผู้ตาม ซึ่งเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมนอกเหนือจากกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เน้นกระบวนการกลุ่มฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วย ความกรุณาให้คำปรึกษาจากนางคล่องพร สุภาไชยกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนภูผาภักดี) และผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภรณ์ มั่นเศรษฐวิทย์ อาจารย์ผู้สอนสาขาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ดร.อุไรวรรณ ชินพงศ์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนราธิวาส นายโชคชัย รัตนอุดม ข้าราชการบำนาญ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและโครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาครั้งนี้

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ,กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546* (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสัน เพรสโปรดักส์.
- ธัญวาท พรหมสุข และสันติ คุณประเสริฐ. (2552). *ผลการจัดกิจกรรมวาดภาพระบายสีโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาช่างศิลป์ ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรเพ็ญ บัวทอง. (2555). *ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติท้องถิ่นที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย* (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2542). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2532). *ศิลปะทัศนศิลป์*. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.